

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2001/45/EF

af 27. juni 2001

om ændring af Rådets direktiv 89/655/EØF om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejdstagernes brug af arbejdsudstyr under arbejdet (andet særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF)

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 137, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾, forelagt efter høring af Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽²⁾,

efter høring af Regionsudvalget,

efter proceduren i traktatens artikel 251 ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I henhold til traktatens artikel 137, stk. 2, kan Rådet ved udstedelse af direktiver vedtage minimumsforskrifter med henblik på at forbedre navnlig arbejdsmiljøet for at sikre et højere niveau for beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed.
- (2) I henhold til nævnte artikel skal det i disse direktiver undgås at pålægge administrative, finansielle og retlige byrder af en sådan art, at de hæmmer oprettelse og udvikling af små og mellemstore virksomheder.
- (3) Forbedring af arbejdstagernes sikkerhed, hygiejne og sundhed under arbejdet er et mål, der ikke må underordnes rent økonomiske hensyn.
- (4) Det er af hensyn til arbejdstagernes sundhed og sikkerhed af afgørende betydning, at de bestemmelser, der tjener til at sikre en forbedring af sundheds- og sikkerhedsniveauet i forbindelse med brug af det arbejdsudstyr, der stilles til rådighed til midlertidigt arbejde i højden, overholdes.
- (5) Bestemmelser, som vedtages i henhold til traktatens artikel 137, stk. 2, er ikke til hinder for, at de enkelte medlemsstater opretholder eller indfører strengere foranstaltninger til beskyttelse af arbejdsvilkårene, hvis de er forenelige med traktaten.

(6) Arbejde i højden indebærer en særlig høj risiko for arbejdstagernes sundhed og sikkerhed, navnlig består der risiko for fald fra højder og andre alvorlige arbejdsulykker, som udgør en stor andel af det samlede antal ulykker og især dødsulykkerne.

(7) Når selvstændige og arbejdsgivere selv udøver en erhvervsmæssig aktivitet og anvender arbejdsudstyr beregnet på udførelse af midlertidigt arbejde i højden, kan de påvirke de ansattes sikkerhed og sundhed.

(8) Rådets direktiv 92/57/EØF af 24. juni 1992 om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed på midlertidige eller mobile byggepladser (ottende særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF) ⁽⁴⁾, der finder anvendelse på midlertidige eller mobile byggepladser, pålægger disse kategorier af personer at overholde bl.a. artikel 4 i og bilag I til direktiv 89/655/EØF ⁽⁵⁾.

(9) En arbejdsgiver, som påtænker at udføre midlertidigt arbejde i højden, skal vælge arbejdsudstyr, som i tilstrækkeligt omfang beskytter arbejdstagerne mod risiko for fald fra højder.

(10) Generelt giver kollektive faldsikringsanordninger bedre beskyttelse end individuelle beskyttelsesforanstaltninger. Anvendelse og udvælgelse af udstyr, der skal forebygge og eliminere risici, og som er tilpasset hver enkelt arbejdsplads, kan ledsages af specifik oplæring og supplerende undersøgelser i det omfang, det er nødvendigt.

(11) Stiger, stilladser og reb er den normale form for arbejdsudstyr til udførelse af midlertidigt arbejde i højden, og de arbejdstagere, som udfører denne type arbejde, er, for så vidt angår deres sikkerhed og sundhed, i høj grad afhængige af, at udstyret bruges korrekt; det skal præciseres nærmere, hvordan arbejdstagerne bruger arbejdsudstyret på den sikreste måde. Arbejdstagerne skal derfor have en særlig fyldestgørende oplæring heri.

(12) Et direktiv er det middel, der egner sig bedst til at realisere de ønskede mål, og dette direktiv går ikke videre, end hvad der i den henseende er nødvendigt.

(13) Dette direktiv er et konkret bidrag til virkeliggørelsen af den sociale dimension i det indre marked.

⁽¹⁾ EFT C 247 E af 31.8.1999, s. 23, og EFT C 62 E af 27.2.2001, s. 113.

⁽²⁾ EFT C 138 af 18.5.1999, s. 30.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets udtalelse af 21.9.2000 (EFT C 146 af 17.5.2001, s. 78), Rådets fælles holdning af 23.3.2001 (EFT C 142 af 15.5.2001, s. 16) og Europa-Parlamentets afgørelse af 14.6.2001.

⁽⁴⁾ EFT L 245 af 26.8.1992, s. 6.

⁽⁵⁾ EFT L 393 af 30.12.1989, s. 1.

(14) Medlemsstaterne skal have mulighed for at benytte sig af en overgangsperiode for at tage hensyn til de særlige problemer, som SMV'erne står over for —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

Teksten i bilaget til dette direktiv tilføjes i bilag II til direktiv 89/655/EØF.

Artikel 2

1. Medlemsstaterne vedtager og offentliggør de love og administrative bestemmelser for at efterkomme dette direktiv inden den 19. juli 2004. De underretter straks Kommissionen herom.

Medlemsstaterne kan i forbindelse med anvendelsen af punkt 4 i bilaget benytte sig af en overgangsperiode på højst to år fra den i første afsnit nævnte dato for at tage hensyn til de forskellige forhold, der er forbundet med navnlig små og mellemstore virksomheders praktiske anvendelse af dette direktiv.

2. Disse love og administrative bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

3. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsfor skrifter, som de allerede har udstedt, eller som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 3

Dette direktiv træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Artikel 4

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Luxembourg, den 27. juni 2001.

På Europa-Parlamentets vegne

N. FONTAINE

Formand

På Rådets vegne

A. BOURGEOIS

Formand

BILAG

»4. **Bestemmelser for brug af arbejdsudstyr, der stilles til rådighed til midlertidigt arbejde i højden**4.1. *Generelle bestemmelser*

- 4.1.1. Kan midlertidigt arbejde i højden ikke under anvendelse af bestemmelserne i artikel 6 i direktiv 89/391/EØF og artikel 3 i nærværende direktiv udføres sikkert og under ergonomisk hensigtsmæssige forhold fra et passende underlag, vælges det arbejdsudstyr, som bedst garanterer og opretholder sikre arbejdsvilkår. Foranstaltninger til kollektiv beskyttelse skal gå forud for foranstaltninger til individuel beskyttelse. Arbejdsudstyret skal være dimensioneret under hensyn til arbejdets karakter, således at det kan modstå forudsigelige påvirkninger, og således at arbejdstagerne kan færdes i sikkerhed.

Valget af den mest hensigtsmæssige type adgangsvej til midlertidige arbejdsplatforme i højden foretages under hensyn til, hvor ofte og i hvor lang tid adgangsvejen skal bruges, og hvor højt den skal kunne nå op. Den valgte type adgangsvej skal kunne bruges til evakuering i tilfælde af overhængende fare. Passagen fra adgangsveje til og fra arbejdsplatforme, dæk eller gangbroer må ikke frembyde yderligere faldrisici.

- 4.1.2. Brug af stige som arbejdsplatform til udførelse af arbejde i højden skal begrænses til situationer, hvor det under hensyntagen til punkt 4.1.1 ikke vil være hensigtsmæssigt at bruge andet, mere sikkert arbejdsudstyr, fordi risikoen er så ringe, og enten fordi brugen er kortvarig, eller fordi der foreligger eksisterende begrænsninger på arbejdsstedet, som arbejdsgiveren ikke kan ændre.
- 4.1.3. Brug af rebunderstøttet arbejdsudstyr (rapelling) må kun anvendes under omstændigheder, hvor arbejdet ifølge risikovurderingen kan udføres sikkert, og hvor brugen af andet, mere sikkert arbejdsudstyr ikke er hensigtsmæssig.

På baggrund af risikovurderingen og især under hensyn til arbejdets varighed og de ergonomiske begrænsninger skal der være en passende indrettet stol.

- 4.1.4. Under hensyn til den type arbejdsudstyr, der vælges på baggrund af ovenstående, fastlægges det, hvilke forholdsregler der bedst kan minimere de risici, arbejdstagerne udsættes for, når de bruger denne type udstyr. Om nødvendigt installeres der anordninger til sikring mod fald. Disse anordninger skal være indrettet på en sådan måde og have den fornødne styrke til, at de kan hindre eller standse fald fra højder og så vidt muligt forebygge, at arbejdstagerne kommer til skade. De kollektive faldsikringsanordninger må kun være gennembrudt på steder med adgang til og fra stiger eller trapper.
- 4.1.5. Når det i forbindelse med udførelsen af en særlig arbejdsopgave er nødvendigt midlertidigt at fjerne en kollektiv faldsikringsanordning, træffes der til erstatning herfor andre, effektive sikkerhedsforanstaltninger. Arbejdet må ikke udføres, før disse foranstaltninger er truffet. Når den særlige arbejdsopgave er afsluttet endeligt eller midlertidigt, genetableres den kollektive faldsikringsanordning.
- 4.1.6. Midlertidigt arbejde i højden må kun udføres, når vejrforholdene ikke udgør en risiko for arbejdstagernes sikkerhed og sundhed.

4.2. *Særlige bestemmelser for brug af stiger*

- 4.2.1. Stiger skal opstilles på en sådan måde, at deres stabilitet er sikret under brugen. Løse stiger skal støtte på et stabilt, bæredygtigt, fast underlag af passende størrelse, så trinene er i vandret position. Hængestiger skal fastgøres forsvarligt, og, bortset fra rebstiger, således at de ikke kan forskubbe sig, og svingninger undgås.
- 4.2.2. Løse stiger skal sikres mod udskridning under brug, enten ved at vangerne fastgøres foroven eller forneden eller ved hjælp af en skridsikker anordning eller på en anden, lige så effektiv måde. Adgangsstiger skal være tilstrækkeligt meget højere end adgangs niveauet, medmindre der er et andet sikkert holdepunkt. Stiger bestående af flere sektioner og skydestiger skal bruges på en sådan måde, at der er sikkerhed for, at de forskellige elementer ikke kan bevæge sig i forhold til hinanden under brugen. Mobile stiger skal sikres inden ibrugtagning.
- 4.2.3. Stiger skal bruges således, at arbejdstageren til enhver tid har et sikkert støttepunkt og et sikkert holdepunkt til rådighed. Navnlig skal arbejdstageren have et sikkert holdepunkt, selv om han bærer noget i hånden, medens han befinder sig på en stige.

4.3. *Særlige bestemmelser for brug af stilladser*

- 4.3.1. Såfremt der ikke foreligger en konstruktionsberegning for det valgte stillads, eller hvis konstruktionsberegningen ikke indeholder nogen specifikation over de påtænkte opstillinger, skal der foretages en styrke- og stabilitetsberegning, medmindre stilladset er samlet i en standardopstilling, som er alment anerkendt.

- 4.3.2. En sagkyndig person skal under hensyn til kompleksiteten af det valgte stillads udarbejde en vejledning i opstilling, nedtagning og brug. Vejledningen kan være en standardvejledning suppleret med oplysninger om særlige detaljer vedrørende det konkrete stillads.
- 4.3.3. Stilladsets understøttende elementer skal være sikret mod udskridning, enten ved fastgørelse til underlaget eller ved hjælp af en skridsikker anordning eller en anden, lige så effektiv metode, og det bærende underlag skal have en tilstrækkelig bæreevne. Stilladset skal være stabilt. Under udførelse af arbejde i højden skal rullestilladser være forsynet med passende anordninger, som forhindrer utilsigtet bevægelse.
- 4.3.4. Stilladsdækkenes dimensioner, form og placering skal være hensigtsmæssig i forhold til arbejdets art, være afpasset efter den belastning, de udsættes for, og sikre, at arbejdstagerne kan færdes sikkert. Stilladsdæk skal monteres således, at elementerne ikke kan forskubbe sig ved normal brug. Der må ikke være uforsvarlige mellemrum mellem dækkenes elementer og de vertikalt placerede faldsikringsanordninger.
- 4.3.5. Når dele af et stillads ikke er i brugsklar stand, f.eks. i forbindelse med opstilling, nedtagning eller ændring, opsættes der generelle advarselssignaler i overensstemmelse med de nationale forskrifter, som medlemsstaterne har vedtaget til gennemførelse af direktiv 92/58/EØF, og disse dele afspærres fysisk for at forhindre adgang til farezonen.
- 4.3.6. Stilladser må kun opstilles, nedtages eller ændres i større omfang under ledelse af en sagkyndig person og af arbejdstagere, der har modtaget en særlig, fyldestgørende oplæring i de påtænkte operationer, hvorved der tages hensyn til de specifikke risici i artikel 7, navnlig for så vidt angår:
- a) forståelse af opstillings-, nedtagnings- og ændringsvejledningen for de pågældende stilladser
 - b) sikkerhed under opstilling, nedtagning og ændring af de pågældende stilladser
 - c) foranstaltninger til forebyggelse af risikoen for, at personer eller genstande styrter ned
 - d) sikkerhedsforanstaltninger i tilfælde af ændringer i vejrforholdene, som kunne bringe de pågældende stilladers sikkerhed i fare
 - e) tilladte belastningsforhold
 - f) andre risici i forbindelse med ovennævnte opstilling, nedtagning og ændring.

Den person, der leder arbejdet, og de berørte arbejdstagere skal råde over den opstillings- og nedtagningsvejledning, som er omhandlet i punkt 4.3.2, herunder også alle de instruktioner, den måtte indeholde.

4.4. Særlige bestemmelser for brug af rebunderstøttet arbejdsudstyr (rapelling)

Brug af rebunderstøttet arbejdsudstyr (rapelling) skal opfylde følgende betingelser:

- a) der skal bruges mindst to reb med hver sit selvstændige forankringspunkt; det ene benyttes som adgangsvej ved op- og nedfiring samt som bærereb (arbejdsreb) og det andet som sikkerhedsanordning (sikringsreb)
- b) arbejdstagerne skal udstyres med og bruge en passende klatresele, som skal forbinde dem til sikringsrebet
- c) arbejdsrebet skal være forsynet med en sikker klatre- og nedfiringmekanisme og skal have et automatisk blokeringsystem, således at fald hindres i tilfælde af at brugeren mister kontrollen over sine bevægelser. Sikringsrebet skal være udstyret med en mobil faldsikringsanordning, der følger arbejdstagerens bevægelser
- d) værktøj og andet tilbehør, der bruges af arbejdstagerne, skal være fastgjort til deres klatresele eller til deres stol eller sikret på anden passende måde
- e) arbejdet skal planlægges og overvåges effektivt, således at arbejdstagerne omgående kan få hjælp, hvis der er brug for det
- f) de pågældende arbejdstagere skal som foreskrevet i artikel 7 modtage en særlig fyldestgørende oplæring i udførelsen af det pågældende arbejde, især i de relevante redningsprocedurer.

Under særlige forhold kan anvendelse af et enkelt reb tillades, hvis det på baggrund af en risikovurdering kan fastslås, at anvendelse af endnu et reb ville gøre arbejdet farligere, såfremt der er truffet passende sikkerhedsforanstaltninger i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis.»
